

عنوان مقاله:

بازشناسی کارکردهای حیاط در معماری مسکونی در بافت تاریخی شهر کرمانشاه با رویکرد بازآفرینی آن در معماری امروز

محل انتشار:

شانزدهمین کنفرانس ملی شهرسازی، معماری، عمران و محیط زیست (سال: 1401)

تعداد صفحات اصل مقاله: 15

نویسندگان:

نیلوفر نیری - دانشجوی کارشناسی ارشد، گروه معماری، موسسه آموزش عالی غیرانتفاعی جهاد دانشگاهی کرمانشاه، کرمانشاه، ایران

بیژن کلهرنیا - استادیار، عضو هیئت علمی، گروه معماری، دانشکده فنی مهندسی، دانشگاه رازی، کرمانشاه، ایران

علی علایی - عضو هیئت علمی آموزشکده فنی حرفه ای سماء، دانشگاه آزاد اسلام ی، واحد کرمانشاه، کرمانشاه، ایران

خلاصه مقاله:

معماری سنتی ریشه در فرهنگ، عقاید، باورها، محیط و بسیاری از مسائل دیگر که به شکل کالبدی انسجام یافته و با توجه به نیازهای ساکنان شکل گرفته است، دارد. مرکزیت حیاط در خانه‌های ایرانی، نقش بسزایی در تنظیم و انسجام فعالیتها، حریم ها، ارتباطات و ... در معماری مسکونی ایران داشته است. البته عنوان مرکزیت صرفاً بعد فیزیکی و هندسی حیاط مدنظر نیست خیلی اوقات از نظر زندگی و انجام فعالیتها و ایجاد ارتباط بین قسمتهای مختلف خانه و تعبیه دید و سایر مسائل مرکز خانه محسوب می شد. جایگاه تثبت شده حیاط در میان عناصر خانه های ایرانی، سازماندهی فضا را تحت تاثیر قرار داده و خود به عنوان الگویی از هویت و پایداری در معماری سنتی ایران مطرح می شود. حیاط به عنوان یکی از شاخص ترین عناصر معماری سنتی ایران که از معماری امروز ی رخت بر بسته، و حضوری بسیار کم رنگ در معماری معاصر دارد. از این رو هدف این پژوهش بررسی و شناخت کارکردهای حیاط در معماری خانه های سنتی و باز آفرینی نقش آن در معماری مسکونی امروزی است. در نوشتار حاضر سه نمونه از خانههای دوران قاجار و پهلوی در بافت تاریخی شهر کرمانشاه با روش توصیفی-تحلیلی مورد بررسی قرار گرفت. یافته های تحقیق حاکی از آن است که در سیر تحول الگوهای حیاط، بسیاری از مفاهیم با ارزش مانند حریمیت، درون گرایی، محوربندی، نورگیری و مسائل اقلیمی در دوره پهلوی کم رنگتر شده است. با در نظر گرفتن معضلات و مشکلات مجتمعهای مسکونی ناشی از حذف حیاط، به نظر م برسد بازآفرینی فضای باز و حیاط موجب پیوند دوباره انسان و محیط طبیعی گردد و تا حد بالایی آرامش و ایجاد رضایتمندی ساکنین را از طریق امکان ارتباط با فضای باز فراهم آورد.

کلمات کلیدی:

حیاط، معماری مسکونی، بافت تاریخی، بازآفرینی، معماری امروز

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1503485>

